

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра інформаційних комунікацій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов
« 01 » вересня 2023 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО ТА
БІБЛІОГРАФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

для студентів

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

спеціальності: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

освітньої програми: 029.00.01 «Інформаційна, бібліотечна
та архівна справа»

Київ – 2023

Розробник:

Стамбол Ігор Іванович, кандидат історичних наук, доцент кафедри інформаційних комунікацій Факультету української філології, культури і мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Стамбол Ігор Іванович, кандидат історичних наук, доцент кафедри інформаційних комунікацій Факультету української філології, культури і мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри інформаційних комунікацій

Протокол від 29 серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри _____

Олена ПОЛІТОВА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

1 вересня 2023 року

Гарант освітньо-професійної програми _____

Наталія ТЕРЕЩЕНКО

Робочу програму перевірено _____.2023 р.

Заступник декана Факультету української філології, культури і мистецтва з науково-методичної та навчальної роботи _____

Світлана ГОРОБЕЦЬ

01.09.2023 р.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. підпис _____ (ПБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. підпис _____ (ПБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. підпис _____ (ПБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. підпис _____ (ПБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

ЗМІСТ

Зміст.....	3
1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	4
3. Результати навчання за дисципліною.....	6
4. Структура навчальної дисципліни.....	7
5. Програма навчальної дисципліни	
6. Контроль навчальних досягнень	
6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів.....	11
6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання...	11
6.3. <i>Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.....</i>	12
6.4. <i>Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.....</i>	14
6.5. <i>Шкала відповідності оцінок.....</i>	28
7. Навчально-методична карта дисципліни «Бібліографознавство та бібліографічна діяльність».....	19
8. Рекомендовані джерела.....	
<i>Законодавчі і нормативно-правові документи.....</i>	20
<i>Основні.....</i>	20
<i>Додаткові.....</i>	20
Додаток. <i>Плани практичних та семінарських занять</i>	

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	-
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	-
Загальний обсяг кредитів/годин	6/180	-
Курс	1/2	-
Семестр	2/3	-
Кількість змістових модулів з розподілом	2/4	-
Обсяг кредитів	2/4	-
Обсяг годин, в тому числі:	180	-
Аудиторні	84	-
Модульний контроль	12	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	54	-
Форма семестрового контролю	Залік/Екзамен	-

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метадисципліни – дати майбутнім фахівцям знання щодо сутності бібліографії й її вихідних понять, структури, змісту, форм існування, видів; теоретико-методологічних, організаційних та історичних засад бібліографознавства; характеристик основних етапів історичного розвитку бібліографії за кордоном та в Україні; базових положень бібліографічної евристики.

Завдання дисципліни:

- вивчити теоретичні засади бібліографії;
- ознайомитися з вимогами до освіти, досвіду професійної діяльності бібліографа;
- вивчити особливості різних форм бібліографічної інформації;
- опанувати різні наукові підходи до класифікування бібліографії та бібліографічних посібників;
- ознайомитися із загальними теоретико-методологічними, організаційними засадами бібліографознавства як науки і навчальної дисципліни;
- розглянути історію розвитку бібліографії в світі та в Україні;
- вивчити теоретичні засади бібліографічної евристики, методи і стратегію бібліографічного пошуку.

Дисципліна спрямована на формування у студентів таких **фахових (професійних) програмних компетентностей** освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»:

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК-3	Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
	ЗК-6	Навички використання інформаційних і комунікативних технологій.
	ЗК-7	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК-1	Здатність здійснювати відбір, аналіз, оцінку, систематизацію, моніторинг, організацію, зберігання, розповсюдження та надання в користування інформації та знань у будь-яких форматах.
	ФК-2	Здатність використовувати методи систематизації, пошуку, збереження, класифікації інформації для різних типів контенту та носіїв.
	ФК-3	Здатність використовувати сучасні прикладні комп'ютерні технології, програмне забезпечення, мережеві та мобільні технології для вирішення професійних завдань.
	ФК-4	Здатність аналізувати закономірності розвитку, документно-інформаційних потоків та масивів, як штучно створеної підсистеми соціальних комунікацій.
	ФК-11	Здатність використовувати автоматизовані інформаційно-пошукові системи, організувати електронні бібліотеки та архіви.
	ФК-14	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, постійного підвищення рівня інформаційної культури.
	ФК-15	Здатність опановувати та застосовувати технології системного аналізу інформаційної діяльності.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

За результатами вивчення дисципліни студент має отримати такі **результатив навчання** освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», а саме:

РН1	Знати і розуміти наукові засади організації, модернізації та впровадження новітніх технологій в інформаційній, бібліотечній та архівній діяльності.
-----	---

PH3	Керувати документаційними процесами діяльності установ, користуватися засобами електронного документообігу, організувати референтну та офісну діяльність.
PH5	Узагальнювати, аналізувати і синтезувати інформацію в діяльності, пов'язаній із її пошуком, накопиченням, зберіганням та використанням.
PH7	Забезпечувати ефективність функціонування документно-комунікаційних систем.
PH9	Оцінювати можливості застосування новітніх інформаційно-комп'ютерних та комунікаційних технологій для вдосконалення практик виробництва інформаційних продуктів і послуг.
PH10	Кваліфіковано використовувати типове комп'ютерне та офісне обладнання.
PH14	Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію українською мовою та однією з іноземних мов.
PH18	Навчатися з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.

Діяльність студентів в Інформаційно-аналітичному центрі спрямована на отримання теоретичних знань, вмінь та набуття практичних навичок з предметного пошуку у вітчизняних та зарубіжних інформаційних ресурсах, аналізу різних видів документів (договори, угоди, програми, проекти тощо) та інформаційних ресурсів, необхідних майбутнім фахівцям інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

4. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для денної форми навчання у другому семестрі

№	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота
Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНЕ БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО								
1.1	Основи теорії бібліографії	6	2	2			4	
1.2	Бібліографічна інформація як посередник у системі документальних комунікацій	2	2		2			
1.3	Класифікація бібліографії і бібліографічних посібників	8	2			2	6	

1.4	Характеристика основних видів бібліографії і бібліографічних посібників	2	2			2			
1.5	Національна бібліографія	2	2				2		
1.6	Бібліографознавство як наука	8	4	2	2			4	
	Модульна контрольна робота	2							2
	Разом за модулем	30	14	4	4	4	2	14	2
Змістовий модуль II. ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ									
2.1	Розвиток зарубіжної бібліографії від її виникнення до кінця XVIII ст.	2	2	2					
2.2	Становлення і розвиток національної бібліографії	6	2			2		4	
2.3	Зарубіжна бібліографія від її виникнення до початку XXI ст.	2	2		2				
2.4	Основні етапи розвитку української бібліографії (від зародження до початку XX ст.)	8	4	2		4		4	
2.5	Міжнародне співробітництво у сфері бібліографії	6	2			2		4	
2.6	Основні напрями розвитку бібліографії в Україні та світі на початку XXI ст.	2	2			2			
	Модульна контрольна робота	2							2
	Разом за модулем	30	16	4	2	10		12	2
	Разом за навчальним планом у семестрі	60	30	8	6	14	2	26	4

Тематичний план для денної форми навчання у третьому семестрі

№	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семинарських	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль III. БІБЛІОГРАФІЧНА ЕВРИСТИКА									
3.1	Бібліографічна евристика як теорія і методика бібліографічного пошуку	6	2	2				4	
3.2	Бібліографічний пошук як вид інформаційного пошуку	4	2		2			2	
3.3	Методи бібліографічного пошуку	2	2			2			
3.4	Стратегія і технологія бібліографічного пошуку	4	2			2		2	
3.5	Джерела бібліографічного пошуку	2	2				2		
3.6	Технологія бібліографічного пошуку	2	2			2			
	Модульна контрольна робота	2							2
	Разом за модулем	22	12	2	2	6	2	8	2

Змістовий модуль IV.									
ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ									
4.1	Бібліографічна діяльність: поняття та сутність	2	2	2					
4.2	Бібліографічні процеси як складова компонентної структури практичної бібліографічної діяльності	4	2			2		2	
4.3	Суб'єкти та об'єкти бібліографічної діяльності	6	2	2				4	
4.4	Бібліограф як суб'єкт бібліографічної діяльності	4	4		2	2			
4.5	Система "документ - споживач" як об'єкт бібліографічної діяльності	2	2			2			
4.6	Бібліографічний пошук як основа всіх бібліографічних процесів	4	2				2	2	
	Модульна контрольна робота	2							2
	Разом за модулем	24	14	4	2	6	2	8	2
Змістовий модуль V.									
ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА БІБЛІОГРАФУВАННЯ									
5.1	Бібліографічне виявлення	4	4	2	2				
5.2	Джерела бібліографічного виявлення	4	4			2	2		
5.3	Бібліографічний відбір	5	2	2				3	
5.4	Бібліографічна характеристика	4	2			2		2	
5.5	Бібліографічний опис як спосіб бібліографічної характеристики	2	2			2			
5.6	Бібліографічне групування. Способи бібліографічного групування	5	2			2		3	
	Модульна контрольна робота	2							2
	Разом за модулем	26	16	4	2	8	2	8	2
Змістовий модуль VI.									
БІБЛІОГРАФІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ									
6.1	Довідково-бібліографічне обслуговування	4	2	2				2	
6.2	Віртуальна бібліографічна довідка у бібліотеках України	4	4			2	2		
6.3	Бібліографічне інформування споживачів	4	2		2			2	
6.4	Система вибіркового розповсюдження інформації	2	2			2			
6.5	Рекомендаційно-бібліографічне обслуговування. Пропаганда бібліографічних знань серед користувачів	4	2			2		2	
	Модульна контрольна робота	2							2
	Разом за модулем 3	20	10	2	2	6	2	6	2
	Екзамен	30							
	Разом за навчальним планом у 3 семестрі	120	54	12	8	26	8	30	8
	Разом за навчальним планом	180	84	20	14	40	10	54	12

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I

ЗАГАЛЬНЕ БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО

Лекція 1.1. Основи теорії бібліографії (2 год.)

Об'єкт, предмет, мета, завдання, міждисциплінарні зв'язки курсу. Структура і зміст курсу, організація освітнього процесу. Професійна освіта бібліографів та бібліотекарів, її системність та фундаментальний характер. Непрофесійна бібліографічна освіта як складова інформаційної культури. Сучасні вимоги до професії бібліографа.

Еволюція уявлень про бібліографію. Походження, історія, сучасне трактування терміна «бібліографія». Роль системно-діяльнісного підходу у теоретичному осмисленні бібліографії. Базові бібліографічні поняття і категорії. Стандартизація термінології.

Бібліографічна інформація як вихідне поняття загальної теорії бібліографії. Сутність бібліографічної інформації, її роль у системі документальних комунікацій. Бар'єри у комунікаціях. Система «документ – споживач» як джерело виникнення бібліографічної інформації. Сутнісно-функціональна структура бібліографічної інформації. Документально-бібліографічні потреби як причина виникнення основних суспільних функцій бібліографічної інформації. Основні суспільні функції бібліографічної інформації та її внутрішня структура.

Властивості бібліографічної інформації. Підсумкове визначення бібліографічної інформації. Визначення бібліографії як галузі діяльності. Принципова схема функціонування бібліографії.

Усні і письмові, стандартні і нестандартні форми бібліографічної інформації. Форми існування бібліографічної інформації з точки зору зовнішньої структури.

Семінар 1. Бібліографічна інформація як посередник у системі документальних комунікацій (2 год.).

Практичне 1. Класифікація бібліографії і бібліографічних посібників(2 год.).

Практичне 2. Характеристика основних видів бібліографії і бібліографічних посібників(2 год.).

Лабораторна робота 1. Національна бібліографія (2 год.).

Лекція 1.2. Бібліографознавство як наука (2 год.)

Об'єкт бібліографознавства. Співвідношення бібліографічної науки та практики. Дискусійність питання про предмет бібліографознавства. Аспектний та об'єктний напрями диференціації бібліографознавства. Структура бібліографознавства (О.П. Коршунов, Г.М. Швецова-Водка). Загальне та спеціальне бібліографознавство. Завдання бібліографознавства. Теорія, історія,

методика, методологія та організація бібліографії як складові бібліографознавства.

Виникнення, формування і розвиток бібліографознавства. Характеристика провідних бібліографознавчих шкіл. Організація бібліографознавчих досліджень в Україні. Підготовка наукових кадрів. Фахова наукова періодика.

Наукова організація бібліографічної праці. Її відображення у нормативній, науковій та навчальній літературі.

Поняття «методологія бібліографознавства» і «методологія бібліографії». Поняття «бібліографічного методу». Складові бібліографічного методу. Методологія бібліографознавства. Діалектико-матеріалістичний метод. Загальнонаукові методи: емпіричні і теоретичні. Спеціальні методи.

Специфічні методи: книгознавчо-функціональний, аналітико-тематичний, структурно-типологічний, типографічний. Соціально-комунікаційно-інформаційний, документаційний (документологічний) підходи.

Конкретні методи бібліографознавчих досліджень: методи вивчення документів, методи вивчення діяльності бібліографів або споживачів інформації, методи обробки одержаних даних.

Бібліографознавчі дослідження та їх методика. Традиційні і сучасні принципи бібліографії.

Бібліографознавство в системі суміжних галузей знань.

Семінар 2. Бібліографознавство як наука (2 год.).

Змістовий модуль II.

ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ

Лекція 2.1. Розвиток зарубіжної бібліографії від її виникнення до кінця XVIII ст. (2 год.)

Проблеми періодизації історії зарубіжної бібліографії.

Зародження бібліографії. Олександрійський період. Бібліографія у Стародавньому Римі та у період Пізньої Античності. Біобібліографічні словники «церковних письменників».

Бібліографія Середньовіччя та періоду раннього гуманізму.

Виникнення книжкової торгівлі та нові завдання бібліографії. Зародження і перші етапи розвитку книготоргової бібліографії. Показчики заборонених книг. Перші галузеві бібліографії.

Енциклопедична бібліографія періоду Відродження. «Загальна бібліографія» Конрада Геснера. Наукові журнали XVII-XVIII ст. і роль бібліографії в їх становленні і розвитку. Перші показчики статей у журналах.

Традиційні типи бібліографічних праць Нового часу. Галузеві та спеціальні бібліографії другої половини XVII-XVIII ст. Виникнення бібліографії бібліографії. Бібліофільська бібліографія. Зародження теорії бібліографії.

Практичне 3. Становлення і розвиток національної бібліографії (2 год.).
Семінар 3. Зарубіжна бібліографія від її виникнення до початку XXI ст.
(2 год.)

Лекція 2.2. Основні етапи розвитку української бібліографії
(від зародження до початку XX ст.) (2 год.)

Проблема періодизації історії української бібліографії (І.Я. Франко, М.І. Ясинський, І.І. Корнейчик).

Генеза української бібліографії. Перші бібліографічні пам'ятки Київської Русі та періоду феодальної роздробленості (XII–XIII ст.). Списки «істинних» і «ложних» книг. Інвентарні описи церковних, монастирських і князівських бібліотек. Списки пожертвованих книг.

Українська бібліографія у XIV – першій половині XVII ст. Вплив книгодрукування на розвиток бібліографії. Допоміжні довідково-бібліографічні матеріали першодруків. Інвентарні описи монастирських бібліотек. Бібліографічні списки рекомендаційного характеру. Розвиток персональної бібліографії. Описи бібліотек Львівського братства. Каталоги приватних бібліотек та книжкових крамниць.

Українська бібліографія другої половини XVII–XVIII ст. Поширення світської літератури і розвиток бібліографії. Каталоги видань друкарень. Зародження української музичної бібліографії. Видавнича бібліографія і цензурний контроль. Розвиток книготорговельної бібліографії в останній третині XVIII ст. Значення бібліотечних каталогів вищих навчальних закладів України – Харківської колегії та Київської академії – для розвитку бібліографії. Описи і каталоги приватних бібліотек представників української інтелектуальної еліти та козацької старшини.

Бібліографія книг громадянського друку. Перші спроби поточної бібліографії місцевих видань та біобібліографія місцевих діячів (Харків).

Бібліографія рукописних книг та стародруків.

Зародження національної бібліографії в Україні у 1830-40-х рр. Огляди нової української літератури. Загальна поточна бібліографія української та українознавчої літератури у 1850 – на початку XX ст.: органи державної бібліографічної реєстрації в Росії та Австро-Угорщині, поточна реєстрація на сторінках періодичних видань. Досягнення загальної ретроспективної бібліографії української літератури: «Бібліографічний покажчик нової української літератури» М.Ф. Комарова, «Галицко-русская библиография XIX столетия» І.О. Левицького та ін.

Зародження і розвиток краєзнавчої, галузевої та біобібліографії. Бібліографія місцевої преси. Рекомендаційна бібліографія. Внесок українських громадських і культурних діячів у розвиток рекомендаційної бібліографії.

Значення бібліотечних, книготорговельних і видавничих каталогів для розвитку бібліографії.

Розвиток бібліографії на західноукраїнських землях.

Перші спроби викладання бібліографії (П.О. Янковський, Кременецький ліцей на Волині) і організаційного оформлення бібліографічної справи (перші бібліографічні організації в Україні: Бібліографічна комісія Наукового товариства імені Т.Г. Шевченка, Бібліографічне бюро при бібліотеці Наукового товариства імені Т.Г. Шевченка, Одеське бібліографічне товариство при Новоросійському університеті та ін.).

Українська бібліографія доби визвольних змагань (1917–1922 рр.). Книжкова палата імені Івана Федорова як центр національної бібліографії в Україні. Система видань поточної національної бібліографії. Облік особливих видів документів.

Організація загальної ретроспективної бібліографії. Стан створення українського бібліографічного репертуару. Система посібників загальної ретроспективної бібліографії.

Науково-допоміжна бібліографії в системі науково-технічної інформації. Центри науково-інформаційної діяльності та їх бібліографічна продукція. Система науково-допоміжних бібліографічних посібників.

Суспільне призначення та основні завдання рекомендаційної бібліографії на сучасному етапі. Основні центри створення рекомендаційних бібліографічних посібників. Структура системи рекомендаційних бібліографічних посібників за цільовим і читацьким призначенням. Жанрово-типологічна та змістова структура системи рекомендаційних бібліографічних посібників.

Проблеми видавничо-книготорговельної бібліографії на сучасному етапі. Система посібників видавничо-книготорговельної бібліографії.

Бібліографія бібліографії: організація видання та основні джерела.

Діяльність провідних бібліографічних центрів в Україні. Видатні українські бібліографи.

Практичне 4, 5. Основні етапи розвитку української бібліографії (від зародження до початку ХХ ст.) (2 год.).

Практичне 6. Міжнародне співробітництво у сфері бібліографії (2 год.)

Практичне 7. Основні напрями розвитку бібліографії в Україні та світі на початку ХХІ ст. (2 год.).

Змістовий модуль III.

БІБЛІОГРАФІЧНА ЕВРИСТИКА

Лекція 3.1. Бібліографічна евристика

як теорія і методика бібліографічного пошуку (2 год.)

Основні значення терміна «евристика». Феномен творчого мислення з погляду філософії та психології. Логіка й евристика.

Поняття та сутність бібліографічної евристики. Об'єкт, предмет, завдання бібліографічної евристики.

Бібліографічний пошук як базове поняття бібліографічної евристики. Еволюція теоретичних і методологічних поглядів на сутність бібліографічного пошуку (М.Ю. Ульянінський, О.Г. Фомін, Є.І. Шамурін, П.Н. Берков, Т.М. Колтипіна, А.В. Соколов, О.І. Михайлов, А.І. Чорний, Р.С. Гіляревський, І.Г. Моргенштерн, О.А. Гречихін, Н.А. Сляднева, М.Ю. Нещерет) у бібліографознавстві. Основні етапи розвитку бібліографічної евристики. Концепція бібліографічної евристики (П.Н. Берков).

Сучасне значення бібліографічної евристики для пошуку і використання соціальної інформації.

Семінар 4. Бібліографічний пошук як вид інформаційного пошуку (2 год.)

Практичне 8. Методи бібліографічного пошуку(2 год.)

Практичне 9. Стратегія і технологія бібліографічного пошуку (2 год.)

Лабораторна робота. Джерела бібліографічного пошуку (2 год.).

Практичне 10. Технологія бібліографічного пошуку (2 год.).

Змістовий модуль IV

ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Лекція 1.1. Бібліографічна діяльність: поняття та сутність (2 год.)

Компонентна структура бібліографічної діяльності. Мета бібліографічної діяльності, її суб'єкти, об'єкти, процеси, засоби та результати як основні компоненти бібліографічної діяльності. Суб'єкт як центр бібліографічної діяльності.

Поняття про практичну бібліографічну діяльність. Мета практичної бібліографічної діяльності. Ознаки практичної бібліографічної діяльності.

Процеси виробництва і поширення бібліографічної інформації: бібліографування і бібліографічне обслуговування. Бібліографічне навчання, бібліографічне спілкування, управління бібліографічною діяльністю. Поняття про бібліографічну операцію.

Засоби практичної бібліографічної діяльності: методи бібліографування та бібліографічного обслуговування, канали виробництва та доведення бібліографічної інформації до споживачів, технічні засоби і бібліографічна продукція як засіб доведення бібліографічної інформації до споживачів.

Результати практичної бібліографічної діяльності.

Видова структура бібліографічної діяльності: виробнича і споживацька бібліографічна діяльність. Диференціація бібліографічної діяльності на основі конкретизації її предмета; на основі використаних методів. Інституціональні види практичної бібліографічної діяльності. Професійна і непрофесійна бібліографічна діяльність.

Практична 1. Бібліографічна діяльність: поняття та сутність (2 год.).

Практична 2. Бібліографічні процеси як складова компонентної структури практичної бібліографічної діяльності (2 год.).

Лекція 1.2. Суб'єкти бібліографічної діяльності (2 год.)

Бібліограф як суб'єкт практичної бібліографічної діяльності. Професія бібліографа в історичній ретроспективі. Зародження професійної практичної бібліографічної діяльності. Непрофесійні суб'єкти практичної бібліографічної діяльності. Професіограма бібліографа: професійні риси, знання, уміння та навички. Функції бібліографа як суб'єкта бібліографічної діяльності. Наукові дослідження професії бібліографа у сучасному бібліографознавстві.

Диференціація професійної бібліографічної діяльності за різними напрямками діяльності. Суб'єкти практичної, науково-дослідної, педагогічної, управлінської бібліографічної діяльності.

Споживач інформації як суб'єкт бібліографічної діяльності.

Лабораторна 1. Суб'єкти бібліографічної діяльності (2 год.)

Семінар 1. Бібліограф як суб'єкт бібліографічної діяльності (2 год.).

Практична 3. Бібліограф як суб'єкт бібліографічної діяльності (2 год.).

Практична 4. Система «документ – споживач» як об'єкт бібліографічної діяльності (2 год.).

Семінар 2. Бібліографічний пошук як основа всіх бібліографічних процесів (2 год.)

Змістовий модуль V.

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА БІБЛІОГРАФУВАННЯ

Лекція 2.1. Бібліографічне виявлення (2 год.)

Загальна характеристика методів бібліографування. Основні методи бібліографування: бібліографічне виявлення, бібліографічний відбір, бібліографічна характеристика, бібліографічне групування. Закон подвійної відповідності (принцип доцільності) як головний принцип бібліографування.

Аналітичні на синтетичні методи бібліографування. Співвідношення методів бібліографування з синтетичними та аналітичними етапами бібліографування.

Бібліографічне виявлення як один з основних методів процесу підготовки бібліографічної інформації. Взаємозв'язок бібліографічного виявлення з іншими методами бібліографування.

Семінар 3. Бібліографічне виявлення (2 год.)

Лабораторна 2. Бібліографічне виявлення (2 год.)

Практична 5. Джерела бібліографічного виявлення (2 год.).

Лабораторна 3. Джерела бібліографічного виявлення (2 год.).

Лекція 2.2. Бібліографічний відбір (2 год.)

Бібліографічний відбір як один з основних методів процесу підготовки бібліографічної інформації. Попередній бібліографічний відбір. Остаточний бібліографічний відбір. Поняття про «бібліографічний добір». Бібліографічний аналіз документа. Обов'язкові умови остаточного бібліографічного відбору.

Змістові критерії бібліографічного відбору: галузь знання, а також тема, питання, яким присвячено документ; наукова та художня цінність документа; відповідність документа задуму бібліографічного посібника, властивостям тієї групи користувачів, якій призначено бібліографічну інформацію. Якісний бібліографічний відбір.

Формальні критерії бібліографічного відбору: види та типи видань, хронологічний, територіальний, мовний.

Практична 6. Бібліографічний відбір (2 год.).

Практична 7. Бібліографічна характеристика (2 год.)

Практична 8. Бібліографічний опис як спосіб бібліографічної характеристики (2 год.).

Семінар 4. Бібліографічне групування. Способи бібліографічного групування (2 год.).

Практична 9. Способи бібліографічного групування (2 год.).

Змістовий модуль VI.

БІБЛІОГРАФІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Лекція 3.1. Довідково-бібліографічне обслуговування (2 год.)

Види бібліографічного обслуговування: особливості, структура та форми.

Поняття про довідково-бібліографічне обслуговування. Узагальнена структура процесу довідково-бібліографічного обслуговування.

Бібліографічні (адресні, тематичні, уточнювальні) та фактографічні довідки. Бібліографічні та фактографічні консультації. Відмова бібліографа у відповідь на інформаційний запит.

Усні і письмові довідки.

Вивчення методики виконання бібліографічного пошуку в межах бібліографічної евристики.

Практична 10. Віртуальна бібліографічна довідка у бібліотеках України (2 год.).

Лабораторна 4. Віртуальна бібліографічна довідка у бібліотеках України (2 год.).

Семінар 5. Бібліографічне інформування споживачів (2 год.)

Практична 11. Система вибіркового розповсюдження інформації (2 год.).

Практична 12. Рекомендаційно-бібліографічне обслуговування. Пропаганда бібліографічних знань серед користувачів (2 год.).

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Інтелектуальна свобода та доступ до інформації» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип покрокової звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю подано у табл. 6.1

Таблиця 6.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю (1 курс, 2 семестр)

Вид діяльності	Максима кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	Кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	1	1
Відвідування практичних, занять	1	2	2	4	4
Відвідування лабораторних занять	1	1	1	-	-
Робота на: семінарському, занятті практичному занятті, лабораторному занятті	10	2	20	1	10
		2	20	4	40
		1	10		
Виконання завдання для самостійної роботи	5	3	15	3	15
Модульна контрольна робота	25	1	25	1	25
Разом		96		97	
Максимальна кількість балів за 2 семестр: 148					

**Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного)
контролю (2 курс, 3 семестр)**

Вид діяльності	Максима кількість балів за одиницю	Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6	
		Кількість одиниць	максимальна кількість балів	Кількість одиниць	максимальна кількість балів	Кількість одиниць	максимальна кількість балів	Кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	2	2	2	2	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Відвідування практичних і лабораторних занять	1	4	4	4	4	5	5	4	4
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10	1	10
Робота на практичному і лабораторному занятті	10	4	40	4	40	5	50	4	40
Виконання завдання для самостійної роботи	5	3	15	3	15	5	15	2	10
Модульна контрольна робота	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			96		97		108		91
Максимальна кількість балів за 3 семестр: 392									
Максимальна кількість балів за 2 та 3 семестри $148 + 392 = 540$									
Розрахунок коефіцієнта: $540 : 60 = 9$									
Студент набрав: 500 балів									
Оцінка: $500 : 9 = 56$ бали + екзамен: максимально 40 балів									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль I

ЗАГАЛЬНЕ БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО (14 год.)

1.1. Розкрити зміст основних етапів історичного розвитку значень терміну «бібліографія» – 4 год.

1.2. Скласти перелік стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи, в яких зроблені спроби стандартизації бібліографічної термінології – 6 год.

1.3. На основі аналізу документного потоку дисертаційних досліджень за останні 10 років зі спеціальності 27.00.03 – Книгознавство, бібліотечознавство, бібліографія (за базою даних «Автореферати дисертацій», розміщеній на веб-порталі Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського НАН України) проаналізувати тематику сучасних бібліографознавчих досліджень в

Україні, охарактеризувати найрозповсюдженіші методи бібліографознавчих досліджень – 4 год.

Змістовий модуль II

ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ (12 год.)

2.1. Скласти зведену хронологічну таблицю історії розвитку бібліографії – 4 год.

2.2. Підготувати презентацію з історії розвитку національної бібліографії окремої країни світу (вибір студента узгоджується з викладачем) – 4 год.

2.3. Підготувати презентацію з історії розвитку бібліографії окремої країни світу. Скласти перелік бібліографічних показників, які становлять ядро бібліографічної спадщини обраної країни. Перелік згрупувати у хронологічному порядку. Подати типо-видову характеристику обраних праць. (вибір студента узгоджується з викладачем) – 4 год.

Змістовий модуль III

БІБЛІОГРАФІЧНА ЕВРИСТИКА (16 год.)

4.1. На основі опрацювання наукових і довідкових джерел розглянути різноманітні підходи до визначення понять «інформаційний пошук», «бібліографічний пошук», «інформаційна потреба», «інформаційний інтерес», «інформаційний запит», «пертинентність», «релевантність». Результати оформити у таблиці – 4 год.

Поняття	Визначення	Автор (джерело)

4.2. Проаналізувати традиційні і електронні джерела для пошуку книг, періодичних видань, статей, рецензій, карт, образотворчих видань тощо (кожен студент отримує індивідуальне завдання) – 6 год.

4.3. Охарактеризувати найвідоміші енциклопедії (універсальні і галузеві), словники, довідники різних країн світу (як у традиційному, так і в електронному форматах, не менше 15 прикладів). Результати оформити в таблиці – 6 год.

№ з/п	Бібліографічний опис джерела	Загальна характеристика джерела
<i>Країна</i>		

Змістовий модуль IV

ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (10 год.)

4.1. На основі аналізу основних авторських концепцій теорії бібліографії визначити підходи провідних науковців до визначення поняття «бібліографічна діяльність». Результати представити в таблиці – 4 год.

Назва та автор концепції	Характеристика поняття «бібліографічна діяльність»

4.2. Визначити завдання та обов'язки, знання, кваліфікаційні вимоги, які висуваються до бібліографа згідно з «Довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників» (Вип. 81 «Культура та мистецтво» / М-во праці та соц. політики України. – 2-ге вид., перепр. – Краматорськ, 2005. – 76 с.) – 2 год.

4.3. На основі аналізу основних авторських концепцій теорії бібліографії визначити підходи провідних науковців до визначення об'єкта бібліографічної діяльності. Результати представити в таблиці – 4 год.

Назва та автор концепції	Характеристика об'єкта бібліографічної діяльності

Змістовий модуль V.

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА БІБЛІОГРАФУВАННЯ (10 год.)

5.1. Визначити і охарактеризувати основні види і типи видань за різними ознаками. Результати оформити у таблицях – 4 год.

Ознака	Види	Коротка характеристика виду видань

Ознака	Типи	Коротка характеристика типу видань

5.2. Скласти перелік стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи, в яких зроблені здійснена стандартизація бібліографічного опису – 4 год.

5.3. Скласти бібліографічний опис 10 книг, 10 журнальних статей, 10 електронних ресурсів – 2 год.

Змістовий модуль VI

БІБЛІОГРАФІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ (6 год.)

6.1. Визначити фактори, від яких залежить якість і оперативність довідково-бібліографічного обслуговування в бібліотеках. Ранжувати їх за ступенем важливості – 4 год.

6.2. Розкрити зміст основних етапів виконання бібліографічних запитів – 2 год.

Критерії оцінки результатів самостійної роботи.

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- рівень засвоєння студентом навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;
- вміння використовувати теоретичні знання при виконанні практичних задач;
- обґрунтованість та логічність викладення самостійно вивченого матеріалу;
- повноту розкриття теми дослідження;
- оформлення матеріалів згідно з висунутими вимогами;
- максимальна кількість балів за 1 (одне) виконане завдання – 5.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульна контрольна робота проводиться після вивчення певного змістового модуля. Оцінюється за виконання завдань у формі, зазначеній викладачем у робочій програмі. Кількість модульних контрольних робіт з навчальної дисципліни – 3, виконання кожної роботи є обов'язковим.

ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Змістовий модуль I

ЗАГАЛЬНЕ БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО

1. Базові бібліографічні поняття і категорії.
2. Еволюція уявлень про бібліографію.
3. Сутність бібліографічної інформації, її роль у системі документальних комунікацій.
4. Основні суспільні функції бібліографічної інформації та її внутрішня структура.
5. Документально-бібліографічні потреби як причина виникнення основних суспільних функцій бібліографічної інформації.
6. Властивості бібліографічної інформації.
7. Форми бібліографічної інформації.
8. Жанри бібліографічних посібників.
9. Види бібліографічних посібників.
10. Класифікація бібліографії за ознакою її суспільного призначення.
11. Види бібліографії за ознакою змісту документів, що обліковуються.
12. Види бібліографії за територіально-змістовою ознакою.
13. Види бібліографії за особливостями відображених документів.
14. Види бібліографії за часом видання документів, що обліковуються.
15. Види бібліографії за характером бібліографічної інформації.
16. Види бібліографії за функціональною ознакою.
17. Види бібліографії за сферою діяльності.
18. Види бібліографії за соціальним рівнем.

19. Види бібліографії за просторовою ознакою та матеріальною конструкцією.
20. Поняття про комп'ютерну бібліографію, вебліографію.
21. Видова характеристика національної бібліографії.
22. Принципи національної бібліографії.
23. Система видань національної бібліографії України.
24. Об'єкт і предмет бібліографознавства.
25. Структура бібліографознавства.
26. Організація бібліографознавчих досліджень в Україні.
27. Фахова бібліографознавча наукова періодика.
28. Принципи бібліографії.
29. Загальнонаукові, спеціальні, специфічні, конкретні методи бібліографознавчих досліджень.
30. Бібліографознавство в системі суміжних галузей знань.

Змістовий модуль II

ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ

1. Проблеми періодизації історії зарубіжної бібліографії.
2. Зародження бібліографії.
3. Бібліографія у Стародавньому світі.
4. Бібліографія Середньовіччя та періоду раннього гуманізму.
5. Зародження і перші етапи розвитку книготоргової бібліографії.
6. Показчики заборонених книг.
7. Енциклопедична бібліографія періоду Відродження.
8. Перші національні бібліографії.
9. Наукові журнали XVII-XVIII ст. і роль бібліографії в їх становленні і розвитку.
10. Розвиток національної бібліографії у XVII-XVIII ст.
11. Зародження теорії бібліографії.
12. Галузеві та спеціальні бібліографії другої половини XVII-XVIII ст.
13. Розвиток національної бібліографії у XIX ст.
14. Загальна бібліографія періодичних видань та статей.
15. Розвиток галузевої та багатогалузевої бібліографії XIX-XX ст.
16. Діяльність Книжкової палати СРСР.
17. Розвиток бібліографії в СРСР.
18. Діяльність Всесоюзного інституту наукової і технічної інформації (ВІНІТІ) та Інституту наукової інформації з суспільних наук (ІНІОН).
19. Розвиток зарубіжної бібліографії в умовах інформаційного суспільства.
20. Передумови виникнення, основні етапи розвитку міжнародного співробітництва у сфері бібліографії.
21. Діяльність Міжнародного бібліографічного інституту.
22. Програма «Універсальний бібліографічний облік і програма MARC».
23. Світові тенденції розвитку національної бібліографії на сучасному етапі.

24. Глобальні бібліографічні проекти Міжнародної асоціації музичних бібліотек, архівів і документаційних центрів (IAML).
25. Сучасні міжнародні бібліографічні проекти.
26. ЮНЕСКО і міжнародне бібліографічне співробітництво.
27. Основні напрями діяльності IFLA у сфері міжнародного бібліографічного співробітництва на сучасному етапі.
28. Рекомендаційна зарубіжна бібліографія на сучасному етапі.
29. Діяльність провідних бібліографічних центрів різних країн світу.
30. Міжнародні бібліографії.
31. Періодизація історії української бібліографії.
32. Бібліографія Київської Русі та періоду феодальної роздробленості.
33. Бібліографія України за часів польсько-литовської колонізації (XIV – перша половина XVII ст.).
34. Українська бібліографія другої половини XVII–XVIII ст.
35. Бібліографія України XIX – початку XX ст.
36. Зародження української національної бібліографії.
37. Розвиток української національної бібліографії у XIX ст.
38. Бібліографія на західноукраїнських землях у XIX ст.
39. Значення бібліотечних, книготорговельних і видавничих каталогів для розвитку бібліографії у XIX – на початку XX ст.
40. Перші бібліографічні організації в Україні.
41. Розвиток української бібліографії у першій половині XIX ст.
42. Українська бібліографія у 1840-60-х рр.
43. Здобутки української бібліографії 1870-80-х рр.
44. Українська бібліографія кінця XIX – початку XX ст.
45. Бібліографія України за часів СРСР.
46. Основні напрями розвитку української бібліографії на сучасному етапі.
47. Науково-допоміжна бібліографія у сучасній Україні
48. Система видань поточної національної бібліографії України.
49. Бібліографія бібліографії в Україні: організація видання та основні джерела.
50. Діяльність провідних бібліографічних центрів в Україні.
51. Діяльність Книжкової палати імені Івана Федорова як бібліографічного агентства України.
52. Видатні українські бібліографи.
53. Характеристика бібліографічних покажчиків, які становлять ядро бібліографічної спадщини України.

Змістовий модуль III

БІБЛІОГРАФІЧНА ЕВРИСТИКА

1. Бібліографічна евристика як складова бібліографознавства.
2. Бібліографічний пошук як особливий вид професійної і непрофесійної діяльності.
3. Бібліографічний пошук як базове поняття бібліографічної евристики.

4. Об'єкт і предмет бібліографічної евристики.
5. Еволюція теоретичних і методологічних поглядів на сутність бібліографічного пошуку.
6. Основні етапи розвитку бібліографічної евристики.
7. Концепція бібліографічної евристики П.Н. Беркова.
8. Інформаційний пошук: поняття, цілі, завдання.
9. Види інформаційного пошуку.
10. Основні поняття інформаційного пошуку.
11. Бібліографічний пошук як різновид документального та інформаційного пошуку.
12. Загальна характеристика системи методів бібліографічної евристики.
13. Суцільний метод бібліографічного пошуку.
14. Вибірковий метод бібліографічного пошуку.
15. Інтуїтивний метод бібліографічного пошуку.
16. Типологічний метод бібліографічного пошуку.
17. Індуктивний метод бібліографічного пошуку.
18. Дедуктивний метод бібліографічного пошуку.
19. Використання методу бібліографічних посилань у бібліографічному пошуку.
20. Використання методу сходження від абстрактного до конкретного у бібліографічному пошуку.
21. Специфіка професійного і непрофесійного бібліографічного пошуку.
22. Алгоритм аналізу пошукових можливостей бібліографічних джерел.
23. Загальна характеристика основних етапів універсальної евристичної програми бібліографічного пошуку.
24. Вимоги до процесу бібліографічного пошуку.
25. Автоматизований бібліографічний пошук у базах даних і у глобальній мережі Інтернет.
26. Загальна характеристика інформаційно-пошукових систем Інтернету.
27. Джерела бібліографічного пошуку.
28. Технологія бібліографічного пошуку.
29. Вимоги до компетентностей бібліографа як суб'єкта бібліографічного пошуку.
30. Показники якості і ефективності бібліографічного пошуку.

Змістовий модуль IV. ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Компонентна структура бібліографічної діяльності.
2. Процеси виробництва і поширення бібліографічної інформації: бібліографування і бібліографічне обслуговування.
3. Засоби практичної бібліографічної діяльності.
4. Бібліограф як суб'єкт практичної бібліографічної діяльності.
5. Професія бібліографа в історичній ретроспективі.
6. Поняття про непрофесійну практичну бібліографічну діяльність.

7. Професіограма бібліографа: професійні риси, знання, уміння та навички.
8. Функції бібліографа як суб'єкта бібліографічної діяльності.
9. Наукові дослідження професії бібліографа у сучасному бібліографознавстві.
10. Суб'єкти практичної бібліографічної діяльності.
11. Суб'єкти науково-дослідної бібліографічної діяльності.
12. Суб'єкти педагогічної бібліографічної діяльності.
13. Суб'єкти управлінської бібліографічної діяльності.
14. Споживач інформації як суб'єкт бібліографічної діяльності.
15. Диференціація професійної бібліографічної діяльності за різними напрямками діяльності.
16. Відображення проблем об'єкта бібліографічної діяльності у теоретичних концепціях бібліографії.
17. Система «документ – споживач» як об'єкт бібліографічної діяльності.
18. Документ як безпосередній об'єкт бібліографування.
19. Споживач як безпосередній об'єкт бібліографічного обслуговування.
20. Еволюція об'єкта бібліографічної діяльності.
21. Поняття про бібліографічний пошук як фундаментальне поняття практичної бібліографічної діяльності.
22. Поняття «інформаційна потреба», «інформаційний інтерес», «інформаційний запит».
23. Вимоги до бібліографічного пошуку: поняття релевантності і пертинентності.
24. Поняття повноти і точності пошуку як показники ступеня виконання вимоги релевантності пошуку.

Змістовий модуль V. ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА БІБЛІОГРАФУВАННЯ

1. Загальна характеристика методів бібліографування.
2. Аналітичні на синтетичні методи бібліографування.
3. Бібліографічне виявлення як метод бібліографування.
4. Основні та додаткові джерела бібліографічного виявлення для науково-допоміжних показників.
5. Джерела бібліографічного виявлення для рекомендаційних показників.
6. Бібліотечні каталоги і картотеки як джерела бібліографічного виявлення.
7. Методика перегляду джерел бібліографічного виявлення.
8. Бібліографічний відбір як метод бібліографування.
9. Змістові критерії бібліографічного відбору.
10. Формальні критерії бібліографічного відбору.
11. Види видань як формальний критерій бібліографічного відбору.
12. Типи видань як формальний критерій бібліографічного відбору.
13. Бібліографічна характеристика як метод бібліографування.
14. Способи бібліографічної характеристики.
15. Бібліографічний опис як спосіб бібліографічної характеристики.
16. Види бібліографічного опису.

17. Правила складання і вимоги до бібліографічного опису.
18. Стандартизація бібліографічного опису на сучасному етапі.
19. Анотація як спосіб бібліографічної характеристики.
20. Реферат як спосіб бібліографічної характеристики.
21. Рецензія як спосіб бібліографічної характеристики.
22. Огляд як спосіб бібліографічної характеристики.
23. Бібліографічна предметизація як спосіб бібліографічної характеристики.
24. Бібліографічна систематизація як спосіб бібліографічної характеристики.
25. Бібліографічне групування як метод бібліографування.
26. Загальна характеристика способів бібліографічного групування.
27. Способи бібліографічного групування за змістом документів.
28. Систематичне бібліографічне групування.
29. Тематичне бібліографічне групування.
30. Предметне бібліографічне групування.
31. Способи бібліографічного групування за формально-видавничими ознаками документів.
32. Особливості вибору способу бібліографічного групування.
33. Розташування бібліографічних записів усередині найдрібнішої рубрики.
34. Змістові способи розташування бібліографічних записів усередині найдрібнішої рубрики.
35. Формальні способи розташування бібліографічних записів усередині найдрібнішої рубрики.
36. Змішані (формально-змістові) способи розташування бібліографічних записів усередині найдрібнішої рубрики.
37. Складання допоміжних показників до бібліографічного посібника.
38. Види допоміжних показників, що використовують ознаки змісту документів.
39. Види допоміжних показників за формальними ознаками документів.
40. Види допоміжних показників комплексного характеру.

Змістовий модуль VI. БІБЛІОГРАФІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

1. Види бібліографічного обслуговування: особливості, структура та форми.
2. Особливості і узагальнена структура процесу довідково-бібліографічного обслуговування.
3. Види бібліографічних довідок.
4. Адресні бібліографічні довідки.
5. Тематичні бібліографічні довідки.
6. Уточнювальні бібліографічні довідки.
7. Бібліографічні консультації.
8. Віртуальна бібліографічна довідка у бібліотеках України.
9. Особливості і узагальнена структура процесу бібліографічного інформування споживачів.
10. Активна роль бібліографа у бібліографічному інформуванні.

11. Види бібліографічного інформування.
12. Диференційоване і недиференційоване бібліографічне інформування.
13. Індивідуальне бібліографічне інформування.
14. Групове бібліографічне інформування.
15. Масове бібліографічне інформування.
16. Система вибіркового розповсюдження інформації.
17. Вимоги до системи вибіркового розповсюдження інформації.
18. Методи групового бібліографічного інформування.
19. Методи масового бібліографічного інформування.
20. Рекомендаційно-бібліографічне обслуговування.
21. Особливості і узагальнена структура процесу рекомендаційно-бібліографічного обслуговування.
22. Форми і методи використання рекомендаційних бібліографічних показників у роботі бібліотеки.
23. Форми пропаганди рекомендаційних бібліографічних показників серед користувачів.
24. Методи вивчення ефективності рекомендаційних бібліографічних показників.
25. Вимоги до професійних знань та вмінь, особистісних якостей бібліотекарів і бібліографів у процесі рекомендаційно-бібліографічного обслуговування.
26. Бібліографічне навчання як процес поширення бібліографічної інформації.
27. Види бібліографічного обслуговування: особливості, структура та форми.
28. Особливості і узагальнена структура процесу довідково-бібліографічного обслуговування.
29. Види бібліографічних довідок.
30. Адресні бібліографічні довідки.
31. Тематичні бібліографічні довідки.
32. Уточнювальні бібліографічні довідки.
33. Бібліографічні консультації.
34. Віртуальна бібліографічна довідка у бібліотеках України.
35. Особливості і узагальнена структура процесу бібліографічного інформування споживачів.
36. Активна роль бібліографа у бібліографічному інформуванні.
37. Види бібліографічного інформування.
38. Диференційоване і недиференційоване бібліографічне інформування.
39. Індивідуальне бібліографічне інформування.
40. Групове бібліографічне інформування.
41. Масове бібліографічне інформування.
42. Система вибіркового розповсюдження інформації.
43. Вимоги до системи вибіркового розповсюдження інформації.
25. Методи групового бібліографічного інформування.
26. Методи масового бібліографічного інформування.
27. Рекомендаційно-бібліографічне обслуговування.

28. Особливості і узагальнена структура процесу рекомендаційно-бібліографічного обслуговування.
29. Форми і методи використання рекомендаційних бібліографічних показників у роботі бібліотеки.
30. Форми пропаганди рекомендаційних бібліографічних показників серед користувачів.
31. Методи вивчення ефективності рекомендаційних бібліографічних показників.
32. Вимоги до професійних знань та вмінь, особистісних якостей бібліотекарів і бібліографів у процесі рекомендаційно-бібліографічного обслуговування.
33. Бібліографічне навчання як процес поширення бібліографічної інформації.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

1. Залік (2 семестр).

2. Екзамен (3 семестр) у формі письмового тестування з практичним завданням. Максимальна кількість балів: 40 балів.

Критерії оцінювання:

- тестування — 20 балів. Завдання з однією правильною відповіддю — 1 бал (усього 20 балів).
- практичне завдання — 20 балів. Правильна відповідь на питання — 10 балів (усього 20 балів).

6.5. ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Визначити компонентна структура бібліографічної діяльності.
2. Охарактеризувати процеси виробництва і поширення бібліографічної інформації: бібліографування і бібліографічне обслуговування.
3. Які є засоби практичної бібліографічної діяльності.
4. Охарактеризувати бібліографа як суб'єкт практичної бібліографічної діяльності.
5. Визначити професіограму бібліографа: професійні риси, знання, уміння та навички.
6. Які функції бібліографа як суб'єкта бібліографічної діяльності.
7. Визначити суб'єкти практичної бібліографічної діяльності.
8. Дати характеристику споживачу інформації як суб'єкту бібліографічної діяльності.
9. Охарактеризувати систему «документ – споживач» як об'єкт бібліографічної діяльності.
10. Охарактеризуйте поняття «інформаційна потреба», «інформаційний інтерес», «інформаційний запит».
11. Які є вимоги до бібліографічного пошуку: поняття релевантності і пертинентності.

12. Розкрити поняття повноти і точності пошуку як показники ступеня виконання вимоги релевантності пошуку.
13. Охарактеризувати бібліографічне виявлення як метод бібліографування.
14. Визначити основні та додаткові джерела бібліографічного виявлення для науково- допоміжних показчиків.
15. Які є джерела бібліографічного виявлення для рекомендаційних показчиків.
16. Охарактеризувати бібліотечні каталоги і картотеки як джерела бібліографічного виявлення.
17. Дати характеристику бібліографічному відбіру як методу бібліографування.
18. Визначити змістові критерії бібліографічного відбору.
19. Які є формальні критерії бібліографічного відбору.
20. Визначити сутність бібліографічної характеристики як методу бібліографування.
21. Визначити способи бібліографічної характеристики.
22. Охарактеризувати бібліографічний опис як спосіб бібліографічної характеристики.
23. Які є види бібліографічного опису.
24. Охарактеризувати правила складання і вимоги до бібліографічного опису.
25. Визначити сутність анотації як способу бібліографічної характеристики.
26. Розглянути реферат як спосіб бібліографічної характеристики.
27. Розглянути рецензії як спосіб бібліографічної характеристики.
28. Розглянути огляд як спосіб бібліографічної характеристики.
29. Розглянути бібліографічну предметизацію як спосіб бібліографічної характеристики.
30. Визначити бібліографічну систематизацію як спосіб бібліографічної характеристики.
31. Визначити бібліографічне групування як метод бібліографування.
32. Визначити способи бібліографічного групування за змістом документів.
33. Визначити систематичне бібліографічне групування.
34. Охарактеризувати тематичне бібліографічне групування.
35. Охарактеризувати предметне бібліографічне групування.
36. Які є способи бібліографічного групування за формально-видавничими ознаками документів.
37. Які є змістові способи розташування бібліографічних записів усередині найдрібнішої рубрики.
38. Охарактеризувати складання допоміжних показчиків до бібліографічного посібника.
39. Які є види допоміжних показчиків, що використовують ознаки змісту документів.
40. Охарактеризувати види бібліографічного обслуговування: особливості, структура та форми.

41. Охарактеризувати особливості і узагальнена структура процесу довідково-бібліографічного обслуговування.
42. Які є види бібліографічних довідок.
43. Дати характеристику адресної бібліографічної довідки.
44. Дати характеристику тематичної бібліографічної довідки.
45. Охарактеризувати процес бібліографічних консультацій.
46. Охарактеризувати віртуальну бібліографічну довідку у бібліотеках України.
47. Які є види бібліографічного інформування.
48. Охарактеризувати диференційоване інтегроване бібліографічне інформування.
49. Охарактеризувати індивідуальне бібліографічне інформування.
50. Охарактеризувати групове і масове бібліографічне інформування.
51. Охарактеризувати рекомендаційно-бібліографічне обслуговування.
52. Визначити форми і методи використання рекомендаційних бібліографічних показників у роботі бібліотеки.
53. Охарактеризувати форми пропаганди рекомендаційних бібліографічних показників серед користувачів.
54. Охарактеризувати бібліографічне навчання як процес поширення бібліографічної інформації.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	100–90 балів	Відмінно – відмінний рівень знань / умінь / навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82–89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань / умінь / навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75–81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань / умінь / навичок з незначною кількістю помилок
D	69–74 балів	Задовільно – посередній рівень знань / умінь / навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60–68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань / умінь / навичок
FX	35–59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1–34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Бібліографознавство та бібліографічна діяльність» (2 семестр)

Разом для 2 семестру: 60 год., лекції – 8 год., семінари – 6 год., практичні – 14 год., лабораторні – 2 год., самостійна робота – 26 год., мк – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II			Змістовий модуль III				
Назва модуля	ЗАГАЛЬНЕ БІБЛІОГРАФІЗНАВСТВО			ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ			БІБЛІОГРАФІЧНА ЕВРИСТИКА				
Кількість балів за модуль	96 б.			97 б.			96 б.				
Лекції	відвідування – 2 б.			відвідування – 2 б.			відвідування – 1б.				
Теми лекцій	Основи теорії бібліографії		Бібліографознавство як наука	Розвиток зарубіжної бібліографії від її виникнення до кінця XVIII ст.		Основні етапи розвитку української бібліографії (від зародження до початку XX ст.)	Бібліографічна евристика як теорія і методика бібліографічного пошуку				
Теми семінарських	Бібліографічна інформація як посередник у системі документальних комунікацій - 11б.		Бібліографознавство як наука - 11б.	Зарубіжна бібліографія від її виникнення до початку XXI ст. - 11б.			Бібліографічний пошук як вид інформаційного пошуку - 11б.				
Теми практичних, лабораторних занять	Класифікація бібліографії і бібліографічних посібників - 11б.	Характеристика основних видів бібліографії і бібліографічних посібників - 11б.	Національна бібліографія - 11б.	Становлення і розвиток національної бібліографії- 11б.	Основні етапи розвитку української бібліографії (від зародження до початку XX ст.) - 22 б.	Міжнародне співробітництво у сфері бібліографії - 11б.	Основні напрями розвитку бібліографії в Україні та світі на початку XXI ст. - 11б.	Методи бібліографічного пошуку - 11б.	Стратегія і технологія бібліографічного пошуку - 11б.	Джерела бібліографічного пошуку - 11б.	Технологія бібліографічного пошуку - 11б.
Самостійна робота	5X3=15 балів			5X3=15балів			5X3=15 балів				
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 – 25 б.			Модульна контрольна робота 2 – 25 б.			Модульна контрольна робота 3 – 25 б.				
Підсумковий контроль	Залік						у 3 семестрі				

7. Навчально-методична карта дисципліни "Бібліографознавство та бібліографічна діяльність" (3 семестр)
Разом: 120 год., лекції – 14 год., семінарські заняття – 10 год., лабораторна робота – 8 год., практичні заняття – 24 год.,
самостійна робота – 26 год., мк – 8 год., семестровий контроль – 30 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XI		
Модулі	Змістовий модуль IV			Змістовий модуль V						Змістовий модуль VI				
Назва модуля	ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА БІБЛІОГРАФУВАННЯ						БІБЛІОГРАФІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ				
Кількість балів за модуль	97 б.			108 б.						91 б.				
Лекції	відвідування – 2 б.			відвідування – 2 б.						відвідування – 1 б.				
Теми лекцій	Бібліографічна діяльність: поняття та сутність – 1 б.		Суб'єкти та об'єкти бібліографічної діяльності – 1 б.		Бібліографічне виявлення – 1 б.			Бібліографічний відбір – 1 б.			Довідково-бібліографічне обслуговування – 1 б.			
Теми семінарських занять	Бібліографічна суб'єктна бібліографічна діяльність 1+10 б.			Бібліографічне виявлення – 1+10 б						Бібліографічне інформування споживачів – 1+10				
Теми практичних і лабораторних занять	Бібліографічні процеси як складова компонентної структури – 1+10 б.	Суб'єкти бібліографічної діяльності – 1+10 б.	Система "документ-споживач" як об'єкт бібліографічної діяльності – 1+10 б.	Бібліографічний пошук як основа всіх бібліографічних процесів 1+10 б.		Джерела бібліографічного виявлення – 2+20 б	Бібліографічна характеристика – 1+10 б	Бібліографічний опис як спосіб бібліографічної характеристики – 1+10 б		Бібліографічне групування. Способи бібліографічного групування – 1+10 б.		Віртуальна бібліографічна довідка у бібліотеках України – 2+20 б.	Система вибіркового розповсюдження інформації – 1+10 б.	Рекомендаційно-бібліографічне обслуговування – 1+10 б.
Самостійна робота	5x3=15 б.			5x3=15 б.						5x2=10 б.				
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 4 – 25 б.			Модульна контрольна робота 5 – 25 б.						Модульна контрольна робота 6 – 25 б.				
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)													

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Законодавчі і нормативно-правові документи

1. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27 січ. 1995 р. № 32/95-ВР. *Відом. Верхов. Ради України*. 1995. №7. Ст. 45; В ред. Закону №16-19 від 01.01.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80> – Назва з екрану.
2. ДСТУ 7448-2013. Інформація та документація. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять. – На заміну ГОСТ 7.26-80 ; Чинний з 2014.07.01. – [Б. м., б. р.]. – III, 41 с.

Базова

3. Вовченко І.О. Іноземна бібліографія : навч. посіб. / І.О. Вовченко. Харків, 1992. 84 с.
4. Корнейчик І.І. Історія української бібліографії: Дожовт. період : (нариси) / І.І. Корнейчик. Харків : Ред.-вид. від. Кн. палати УРСР, 1971. 374 с.
5. Українська радянська бібліографія: навч. посіб для студ. ін-тів культури / за ред. Ф.К. Сарани і Д.Д. Тараманова. Київ : Вища школа, 1980. 263 с.
6. Шарабура Т.О. Інформаційний пошук : робота з бібліотечними ресурсами : навч. посіб. / Т.О. Шарабура. Київ : Ліра-К, 2017. 256 с.
7. Швецова-Водка Г.М. Бібліографічні ресурси України: загальна характеристика : навч. посіб. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. Рівне : РДГУ, 2000. 205 с
8. Швецова-Водка Г.М. Вступ до бібліографознавства : навч. посіб. для студентів напряму 6.020102 «Книгозн., бібліотекознавство і бібліогр.» / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – 3-тє вид., випр. та допов. Рівне, 2011. 231 с.

Додаткова

9. Бібліографічні ідеї та технології : аналіт. огляд : II кв. 2019 р. /КЗ "ЗОУНБ" ЗОР, Від. наук. інформації та бібліографії ; [підгот.М. Маслової ; ред. Т. Пішванова]. Запоріжжя : [ЗОУНБ], 2019. 24 с
10. Геращенко М. Проблеми періодизації історії української бібліографії / М. Геращенко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В.І. Вернадського. Київ, 2005. Вип. 14. С. 547–552.
11. Гуменюк М.П. Українські бібліографи XIX – початку XX століття. Нариси про життя та діяльність / М.П. Гуменюк. Харків : Ред.-вид. від. Книжк. Палати УРСР, 1969. 181 с.
12. Добко Т.В. Бібліографознавство / Т.В. Добко // ЕСУ / НАН України, НТШ, Координац. бюро Енцикл. Сучас. України НАН України. Київ, 2003. Т. 2. С. 641–644.
13. Збанацька О.М. Бібліографічна евристика: термінологічний аспект/ О.М. Збанацька // Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології

- XXI століття: зб. матеріалів VIII Міжнар. наук.-практ. конф., Одеса, 10-12 верес. 2015 р. / під заг. ред. В.Г. Спрінсяна. – Одеса, 2015. – С. 130-134.
14. Кайль К. Міжнародний каталог першоджерел музичних творів / К. Кайль // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В.І. Вернадського. Київ, 2001. – Вип. 7. – С. 120–126.
 15. Карамішева Н.В. Евристика [навч. посіб.] / Н.В. Карамішева. – Львів : ПАІС, 2013. – 271 с.
 16. Королевич Н.Ф. Українські бібліографи ХХ ст. : навч. посіб. для ін-тів культури України / Н.Ф. Королевич. Київ, 1998. 328 с., іл.
 17. Короткий термінологічний словник із бібліографознавства та соціальної інформатики. Київ : Книжк. палата України, 1998. 115 с.
 18. Кошик Н. Внесок М.П. Гуменюка у дослідження історії української бібліографії / Н. Кошик // Зап. Львів. наук. б-ки ім. В. Стефаніка. – Львів, 2002. – Вип. 9/10. – С. 57–63.
 19. Лиханова І. Історія розвитку української бібліографії до 1798 року (до нової української літератури) / І. Лиханова // Вісн. КНУКіМ. Сер. : Історія, теорія культури. Київ, 2001. Вип. 3. С. 44–55.
 20. Лобузін К. Інформаційні технології створення національних бібліографічних ресурсів / К. Лобузін // Бібл. вісн. – 2013. – №6. – С. 9-14.
 21. Лутовина В.І. Теоретико-методологічні засади та історія розвитку української рекомендаційної бібліографії (ХІ–ХХ ст.) / В.І. Лутовина. – Київ : Книжк. палата України, 2002. – 147 с.
 22. Прокопенко Л.С. Глобальні бібліографічні проекти Міжнародної асоціації музичних бібліотек, архівів та документаційних центрів (ІАМЛ) / Л.С. Прокопенко // Освіта і наука в Україні: матеріали Всеукр. наук. конф., м. Дніпропетровськ, 21-22 черв. 2013 р. – Дніпропетровськ, 2013. – С. 175–177.
 23. Прокопенко Л.С. Національна бібліографія Нідерландів / Л.С. Прокопенко. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2008. №1. С. 69-73.
 24. Прокопенко Л.С. Стан національних бібліографій світу на межі тисячоліть (за матеріалами дослідження Бібліографічної секції ІФЛА) / Л.С. Прокопенко // Вісн. Книжк. палати. – 2003. – №9. – С. 16–21.
 25. Прокопенко Л.С. Чеська національна бібліографія / Л.С. Прокопенко // *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. – 2007. – №4. – С. 49–58.
 26. Семенюк С. Професійні якості бібліографа та їх вплив на процеси переробки інформації в бібліотеці / С. Семенюк // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В.І. Вернадського. – Київ, 2001. – Вип. 6. – С. 463–470
 27. Сенченко М. Книжкова палата України: історія і сьогодення / М. Сенченко. – 2-ге вид., випр. і доп. Київ, 2004. 164 с.
 28. Стамбол, І. Тенденції розвитку новітньої біобібліографії (за матеріалами всеукраїнського «Біографічного рейтингу»). *Інтегровані комунікації*. 2020. № 8.

29. Сучасна публічна бібліотека від А до Я [Текст] : довідник / [Н. І. Розколупа та ін. ; наук. ред. Н. І. Розколупа] ; Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого. - Київ : Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого, 2019. - 191 с.
30. Тодорова Є.М.Бібліографічна евристика як наукова та навчальна дисципліна в системі спеціальної підготовки фахівців документно-інформаційної сфери / Є.М. Тодорова // Вісн. ХДАК. – 2013. – Вип. 40. – С. 171-180.
31. Тодорова Є.М. Історія української бібліографії як наукова та навчальна дисципліна / Є.М. Тодорова // Вісн. ХДАК. – 2010. – Вип. 30. – С. 112–121.
32. Тодорова Є.М. Методологічно-концептуальні засади сучасного бібліографознавства (частина 1) / Є.М. Тодорова // Вісн. ХДАК. – 2014. – Вип. 43. – С. 136-144.
33. Тодорова Є.М. Харківська бібліографознавча школа: внесок у розвиток українського бібліографознавства / Є.М. Тодорова // Вісн. ХДАК. – 2011. – Вип. 34. – С. 123–130.
34. Філліпова Н.П. Місце персональних бібліографічних покажчиків діячів медичної галузі в репертуарі української бібліографії // Українська бібліографістика =Biographistica Ukrainica.–2018.– Вип.16.–С.265–285..
35. Швецова-Водка Г.М.Бібліографічна підготовка фахівців спеціальності «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія» / Г.М. Швецова-Водка // Вісн. ХДАК. – 2013. – Вип. 40. – С. 70-75.
36. Швецова-Водка Г.М. Теорія, історія, організація та методика бібліографії : вибр. пр. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. Рівне : Дятлик М. С., 2011. 495 с.
37. Яценко О. Місце і роль біобібліографічної діяльності в стратегії розвитку сучасних бібліотек / О. М. Яценко. *Українська біографістика*. 2018. Вип. 16. С. 225–237.
38. Яковенко О. Г. Вплив бібліотек і бібліотечних сервісів на суспільство: аспекти стандартизації. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2018. № 4. С. 29-35.

Інформаційні ресурси

№ з/п	Адреса веб-сайту	Назва веб-сайту
1	http://www.ukrbook.net	Книжкова палата України імені Івана Федорова
2	http://www.nbuv.gov.ua/node/1087	Інформаційний ресурс «Наукова періодика України»
3	http://www.irbis-nbuv.gov.ua/info_lib.html	«Віртуальна бібліографічна довідка» - Служба комплексного інформаційно-бібліографічного обслуговування Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського НАН України
4	https://ube.nlu.org.ua/	Українська бібліотечна енциклопедія

5	http://ask.fm/luklkievua	«Головний бібліограф@luklkievua» Сторінка головного бібліографа Публічної бібліотеки імені Лесі Українки
6	http://profy.nplu.org/file/b-uk-1.doc ; http://profy.nplu.org/file/b-uk-2.doc	Українські бібліографи. Біографічні відомості. Професійна діяльність. Бібліографія
7	http://profy.nplu.org/file/b-01-05.doc	Бібліографознавство України (2001–2005): науково-допоміжний бібліографічний покажчик
8	http://profy.nplu.org/file/b-06-10.pdf	Бібліографознавство України (2006–2010): науково-допоміжний бібліографічний покажчик
9	http://www.ifla.org	IFLA (Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та установ ІФЛА)
10	http://www.ula.org.ua	Українська бібліотечна асоціація (УБА)